

ZAKON Br. 03/L- 121

O USTAVNOM SUDU REPUBLIKE KOSOVO

Skupština Republike Kosovo;

Na osnovu člana 65. (1) Ustava Republike Kosovo;

U cilju daljeg regulisanja organizacije i funkcionisanja Ustavnog suda Republike Kosovo,

Usvaja

ZAKON O USTAVNOM SUDU REPUBLIKE KOSOVO

POGLAVLJE I

ORGANIZACIJA USTAVNOG SUDA

1. Opšte odredbe

Član 1

Delokrug zakona

Ovaj zakon reguliše dalju organizaciju i funkcionisanje Ustavnog suda Republike Kosovo, postupak podnošenja i razmatranja podnesaka podnetih Ustavnom sudu, uslove i procedure imenovanja i razrešenja sudija Ustavnog suda, ostale relevantne kvalifikacije imenovanja sudija Ustavnog suda, načela, osnovna pravila postupka i ostala organizaciona pitanja.

Član 2

Organizacija rada Ustavnog suda

1. Ustavni sud uživa organizacionu, administrativnu i finansijsku nezavisnost u realizaciji dužnosti određenih Ustavom Republike Kosovo („Ustav“) i zakonom.
2. Ustavni sud donosi svoj Poslovnik o radu, na osnovu kojeg reguliše pitanja koja se tiču unutrašnje organizacije rada, postupak donošenja odluka i ostala organizaciona pitanja.

Član 3

Sedište i simboli

1. Sedište Ustavnog suda je u Prištini.
2. Ustavni sud vodi postupke u svom sedištu, ali u vanrednim slučajevima, na osnovu svoje odluke, iste može voditi i u drugim mestima Republike Kosovo.
3. Ustavni sud ima svoj simbol i pečat, koji se određuje Poslovníkom o radu suda.

2. Sudije Ustavnog suda

Član 4

Dodatni uslovi za imenovanje sudija

1. Sudije Ustavnog suda moraju biti:

1.1. državljani Republike Kosova;

1.2. priznati pravnici, odlične profesionalne reputacije sa najmanje deset (10) godina profesionalnog radnog iskustva, posebno u oblasti prava i ustavnosti, koja je dokazana između ostalog i na osnovu profesionalnog rada kao sudija, tužilac, advokat, javni službenik ili profesor na univerzitetu; i drugih poslova pravne prirode

1.3. osobe odlične moralne reputacije, potpune sposobnosti delovanja, i koje nisu osuđivane za krivično delo.

Član 5

Zabranjene delatnosti

1. Sudija Ustavnog suda tokom svog mandata nema pravo da bude:

1.1. član političke partije, pokreta ili neke druge političke organizacije;

1.2. član upravnog odbora javnog ili trgovinskog preduzeća ili nevladine organizacije;

1.3. član nekog sindikata;

2. Osim zabrana izrečenih u stavu 1 ovog člana, sudija Ustavnog suda nema pravo da sprovodi neku drugu javnu ili profesionalnu delatnost za koju prima novčanu naknadu, osim funkcije predavača pravnih nauka na akreditovanom univerzitetu. U svrhe ovog zakona, javnom ili profesionalnom delatnošću se ne smatra to ukoliko se sudija, bez novčane naknade, bavi naučnom delatnošću, ili se, bez naknade, angažuje kao član instituta ili udruženja pravnika, humanitarnih, kulturnih, sportskih i ostalih organizacija, dok god se te aktivnosti ne povezuju sa radom neke političke partije.

3. Sudija kojeg je predložila Skupština Kosova ne može biti imenovan od strane Predsednika Kosova, ukoliko ne priloži dokaz o davanju ostavke na funkcije određene stavovima 1 i 2 ovog člana.

4. Svaki sudija je dužan da pismenim putem, obavesti Predsednika Ustavnog suda, o svakoj aktivnosti koju vrši van funkcije sudije Ustavnog suda, a za koje dobija dnevnicu ili neku drugu vrstu kompenzacije. Ukoliko se Predsednik Ustavnog suda ne složi sa time, sudija može zahtevati da se odluka Predsednika Ustavnog suda razmotri od strane svih sudija Ustavnog suda. Takva odluka se može odbaciti većinom glasova sudija Ustavnog suda.

Član 6

Procedura razmatranja kandidata za imenovanje sudije Ustavnog suda

1. Ovim zakonom se osniva posebna Komisija za razmatranje kandidata za sudije Ustavnog suda (u daljem tekstu „Komisija“). Ova Komisija podnosi Skupštini užu listu kandidata za sudije Ustavnog suda, u skladu sa procedurom koja je određena ovim članom.

2. Komisija se sastoji od sledećih članova:

2.1. Predsednik Skupštine Republike Kosovo ili poslanik Skupštine, zastupnik imenovan od njegove/njene strane;

2.2. Rukovodioci svake parlamentarne grupe u Skupštini Republike Kosovo ili poslanici Skupštine, njihovi prestavnici;

2.3. Predsednik Sudskog Saveta Kosova;

2.4. Ombudsman;

2.5. Predstavnik Konsultativnog veća za zajednice;

2.6. Predstavnik Ustavnog suda.

3. Komisiju saziva i istom predsedava Predsednik Skupštine Republike Kosovo ili njen/njegov predstavnik. Komisija ima dva potpredsednika izabrana od strane članova komisije, od kojih je jedan iz redova poslanika zajednice koja je suprotna zajednici iz koje potiče predsedavajući.

4. Komisija odlučuje prostom većinom glasova. U slučaju jednakog broja glasova, odlučuje glas Predsednika Ustavnog suda Republike Kosovo ili njen/njegov zastupnik.

5. Ukoliko postoji mogućnost sukoba interesa nekog od članova Komisije u vezi sa datim slučajem, onda isti ne može učestvovati u rad Komisije na datom slučaju.

6. Postupak sastavljanja liste užih kandidata za sudije Ustavnog suda započinje Komisija. Komisija objavljuje poziv u elektronskim i štampanim, medijima, uključujući i one koje pretežno čitaju zajednice koje ne čine većinu na Kosovu, Skupštini, sudskim institucijama, pravnim fakultetima, advokatskoj komori, sudskim i tužilačkim udruženjima, političkim strankama, drugim pravnim osobama i pojedincima da predlože kandidate za izbor jednog ili više sudaca Ustavnog suda (u daljem tekstu: poziv). Pojedinaac može i sam sebe predložiti kao kandidata.

7. U pozivu se navode uslovi za izbor sudija Ustavnog suda određeni Ustavom i ovim zakonom, rok za podnošenje predloga kandidata Komisije, a koji ne sme biti kraći od 15 niti duži od 20 dana, kao i prpratna dokumenta koja se trebaju priložiti predlogu.

8. Nakon isteka roka određenog prethodnim stavom, Komisija, u roku od 15 dana, proverava da li predloženi kandidati ispunjavaju uslove za izbor sudija Ustavnog suda, uslova koji su određeni Ustavom i ovim zakonom, i isključuje one kandidate koji ne ispunjavaju iste. Tokom sprovođenja ovog, Komisija primenjuje iskustvo stečeno izborom i imenovanjem ostalih sudija Kosova.

9. Komisija ispituje svakog kandidata koji ispunjava uslove za izbor na mesto sudije Ustavnog suda i na osnovu prikupljenih podataka i rezultata razgovora, priprema listu kandidata koji ulaze u užu izbor za sudije Ustavnog suda.

10. Lista kandidata koji ulaze u užu izbor sadrži više kandidata od broja sudija Ustavnog suda koji se bira, ali ne više od 5 kandidata za jednu slobodnu poziciju.

11. Komisija, uz listu kandidata koji su ušli u užu izbor, dostavlja Skupštini Republike Kosovo listu svih kandidata koji ispunjavaju uslove za izbor sudije Ustavnog suda.

12. Predlog Komisije sadrži obrazloženje iz kojeg se jasno vidi zašto je ista nekim kandidatima dala prednost u odnosu na ostale.

Član 7

Imenovanje i početak mandata

1. Procedura imenovanja novog sudije, u skladu sa ovim zakonom, počinje najmanje tri meseca pre isteka redovnog mandata prethodnog sudije

2. Mandat novog sudije počinje na dan isteka mandata prethodnog sudije. Novog sudiju imenuje Predsednik i isti, pre početka svog mandata, polaže zakletvu pred Predsednikom. Ukoliko mandat sudije istekne u skladu sa članom 8 ovog zakona, mandat novog sudije počinje na dan imenovanja i polaganja zakletve pred Predsednikom.

3. Izuzev stavova 1 i 2 ovog člana, mandat prvih sudija Ustavnog suda počinje na dan kada budu imenovani od strane Predsednika i nakon zakletve pred Predsednikom.

4. Sledi tekst zakletve sudija Ustavnog suda:

“Svečano se zaklinjem da ću tokom sprovođenja svoje dužnosti sudije Ustavnog suda Republike Kosovo biti veran Ustavu Republike Kosovo i da ću služiti časno, odgovorno i nepristrasno, poštujući profesionalna etička pravila.”

Član 8

Istek mandata sudije

1. Mandat sudije Ustavnog suda istice:

1.1. istekom perioda za koji je imenovan;

1.2. završavanjem mandata pre vremena, u skladu sa Članom 9 ovog zakona.

2. Predsednik suda je dužan da, šest meseci pre isteka mandata sudije Ustavnog suda, o tome obavesti Skupštinu Republike Kosovo kako bi se otvorila procedura otvaranja konkursa za izbor novog sudije.

Član 9

Prevremeni istek mandata

1. Mandat sudije Ustavnog suda može se prekinuti pre prirodnog isteka perioda za koji je izabran u slučaju:

1.1. davanja ostavke;

1.2. smrti;

1.3. trajnim gubitkom sposobnosti za obavljanje funkcije, nakon konstatacije nadležnog suda;

1.4. bolesti ili ostalih zdravstvenih problema, koji mu/joj onemogućavaju nastavak sprovođenja funkcije sudije Ustavnog suda;

1.5.razrešenja u skladu sa Članom 118 Ustava.

2. Završavanje mandata u slučaju tačke 1.4. stava 1 ovog člana se zasniva na odluku donešenu od strane sudija Ustavnog suda, nakon razmatranja svih relevantnih lekarskih konstatacija i analiza. Za usvajanje odluke, u skladu sa ovim članom, je neophodan glas 2/3 većine sudija Ustavnog suda, isključujući sudiju mandat kojeg se razmatra.

Član 10 Dužnosti sudija

1. Sudije Ustavnog suda su dužne da časno i nepristrasno obavljaju funkciju sudije i donose odluke na osnovu slobodnog uverenja u skladu sa Ustavom.

2. Sudije Ustavnog suda su dužne da čuvaju ugled i dostojanstvo Ustavnog suda.

3. Svaki sudija je dužan da učestvuje u rad i proces donošenja odluka Suda, kao i obavljanje ostalih dužnosti koje su određene Zakonom i Poslovníkom o radu.

Član 11 Predsednik i zamenik predsednika

1. Predsednik Ustavnog suda

1.1. koordinira aktivnosti Ustavnog suda i rad sudija Ustavnog suda;

1.2. saziva i predsedava zasedanjima Ustavnog suda;

1.3. zastupa Ustavni sud;

1.4. potpisuje akte Ustavnog suda;

1.5. obavlja sve ostale dužnosti određene ovim zakonom ili Poslovníkom o radu Ustavnog suda.

2. Zamenik predsednika Ustavnog suda sprovodi dužnost Predsednika Ustavnog suda, onda kada je isti odsutan ili iz bilo kog drugog razloga nije u stanju da sprovodi svoju dužnost. Predsednik Ustavnog suda može da ovlasti zamenika predsednika da obavlja određene poslove, kako bi pružio pomoć Predsedniku u sprovođenju svojih dužnosti.

3. Administracija Ustavnog suda

Član 12 Sekretarijat

1. Ustavni sud ima svoj Sekretarijat kojim upravlja Generalni Sekretar Ustavnog suda.

2. Sekretarijat obavlja administrativne i ostale dodatne dužnosti Ustavnog suda. Sekretarijat:

2.1. prima i prosleđuje sve dopise i ostalu službenu prepisku;

2.2. vodi registar suda;

2.3. osigurava zakonom dozvoljeno snimanje;

2.4. priprema transkripte i zapisnike;

2.5. obavlja poslove javnog informisanja i odgovara na zahteve o informacijama koje se tiču rada Ustavnog suda;

2.6. čuva pečat Ustavnog suda; i

2.7. obavlja ostale poslove koji su određeni zakonom i Poslovníkom o radu Ustavnog suda.

3. Organizacija i način rada Sekretarijata se regulišu Poslovníkom o radu Ustavnog suda.

4. Generalni sekretar je odgovoran za organizovanje i upravljanje Sekretarijatom. Izbor i imenovanje Sekretara se vrši većinom glasova sudija Ustavnog suda. Detalji koji se tiču izbora, imenovanja, uslova rada i plate Stalnog sekretara su određeni Poslovníkom o radu Ustavnog suda. Generalni Sekretar podnosi izveštaj Predsedniku Ustavnog suda i odgovoran je za svoj rad svim sudijama Ustavnog suda.

5. Generalni sekretar imenuje i razrešava osoblje Sekretarijata u skladu sa važećim zakonom o javnoj službi. Odredbe Zakona o javnoj službi se primenjuju u odnosu na osoblje Sekretarijata, osim ako je drugačije predviđeno Zakonom ili Poslovníkom o radu Ustavnog suda.

Član 13 Pravni savetnici

Pravni savetnici pružaju pomoć sudijama Ustavnog suda u njihovom profesionalnom radu. Uslovi imenovanja, razrešenja i statusa pravnih savetnika su određeni Poslovníkom o radu Ustavnog suda. Plate pravnih savetnika su određene u skladu sa zakonom na snazi.

Član 14 Budžet

1. Ustavni sud se finansira iz kosovskog budžeta.

2. Bez obzira na odredbe ostalih zakona, Ustavni sud priprema predlog o svom godišnjem budžetu i isti podnosi Skupštini Republike Kosova na usvajanje. Vlada, kao ni bilo koja druga budžetska organizacija nemaju pravo da menjaju ili na neki drugi način modifikuju ili utiču na predlog budžeta koji je pripremio Ustavni sud. Budžet koji je predložio Ustavni sud se u potpunosti uključuje u Konsolidovani budžet Kosova, koji se podnosi skupštini na usvajane.

3. Ustavni sud nezavisno upravlja svojim budžetom i odgovoran je za efikasno trošenje istog, i isti je podložan unutrašnjoj i spoljnoj reviziji koju sprovodi Generalni revizor Kosova.

Član 15 Plate sudija

Plata sudija Ustavnog suda je 1.3 puta plate sudija Vrhovnog suda Kosova.

POGLAVLJE II

POSTUPAK

1. Opšte proceduralne odredbe

Član 16

Opšte pravilo

1. Odredbe ovog dela se sprovode u svim proceduralni postupcima Ustavnog suda, osim ako je drugačije određeno ovim zakonom.

2. U slučaju nedostatka proceduralnih odredbi, Sud na opravdan i analogni način sprovodi relevantne odredbe ostalih proceduralnih zakona, uvek imajući u vidu prirodu datog pitanja i pojedinosti postupka pred Ustavnim sudom.

Član 17

Načelo publiciteta

1. Zasedanja, uključujući i objavljivanje presuda su otvorena za javnost.
2. Ustavni sud može doneti odluku da isključi javnost onda kada smatra da je to neophodno za čuvanje:
 - 2.1. državne tajne, reda i javnog morala;
 - 2.2. tajnih informacija koje mogu biti pod rizikom u slučaju javnog razmatranja;
 - 2.3. privatnog života ili poslovne tajne, stranke u postupku.
3. Postupak isključivanja javnosti pomenut u stavu 2 se može pokrenuti na zahtev stranke.
4. Većanju i glasanju o donošenju odluke od strane Ustavnog suda, prisustvuju samo sudije.

Član 18

Isključivanje sudije

1. Sudija se može isključiti iz postupka po službenoj dužnosti ili na zahtev stranke, kada je sudija:
 - 1.1. uključen u pitanje koje je predmet razmatranja Ustavnog suda;
 - 1.2. u bračnoj, vanbračnoj ili porodičnoj vezi sa nekom od strana u postupku; ili
 - 1.3. po službenoj dužnosti ranije bio uključen u pitanje koje je bilo predmet postupka Ustavnog suda.

2. Sudija nije uključen u pitanja pomenuta u stavu 1, tačka 1.1., samo zato što pripada nekoj društvenoj ili polnoj grupi, profesiji ili nekoj političkoj partiji interesi koje mogu uticati na ishod postupka pred Ustavnim sudom.
3. Stav 1, tačka 1.3. ne uključuje učešće u zakonski postupak i iznošenje profesionalnog ili akademskog mišljenja o nekom pravnom pitanju, koje može biti od značaja za postupak pred Ustavnim sudom.
4. Odluka o isključenju sudije mora biti osnovana.
5. Sudija koji je svestan činjenice da ispunjava najmanje jedan od uslova za isključivanje iz postupka, je dužan da o tome pismenim putem obavesti Predsednika ustavnog suda i zatraži isključenje iz postupka. U tom slučaju, stavovi 4 i 5 se primenjuju uz odgovarajuća prilagođavanja.

Član 19 Donošenje odluka

1. Ustavni sud donosi odluku kao sudske veće koje se sastoji od svih prisutnih sudija Ustavnog suda.
2. Ustavni sud postiže kvorum, ukoliko je prisutno sedam (7) sudija.
3. Ustavni sud donosi odluke na osnovu većine glasova sudija koji su prisutni i koji glasaju.
4. Svaki sudija je dužan da glasa za ili protiv neke odluke.

Član 20 Odluke

1. Ustavni sud donosi odluku o predmetu nakon zaključivanja usmene rasprave. Stranke mogu odustati od usmene rasprave
2. Bez obzira na stav 1 ovog člana, na osnovu svoje procene, sud može doneti odluku o postupku koji je predmet ustavnog razmatranja na osnovu spisa predmeta
3. Odluke Ustavnog suda treba da su u pismenoj formi, sadrže obrazloženje i iste su potpisane od strane predsednika Ustavnog suda i sudije izvestioca. Zaključci koje donese većina sudija čine odluku suda. Odluke se javno objavljuju.
4. Odluka se prosleđuje svakoj stranci po službenoj dužnosti i ista se objavljuje u Službenom listu.
5. Odluka stupa na snagu na dan objavljivanja u službenom listu, osim ako je Ustavni sud odlukom drugačije odredio.

Član 21 Zastupanje

Stranke tokom postupka pred Ustavnim sudom nastupaju same ili ih zastupa ovlašćeni predstavnik.

Član 22

Procesuiranje podnesaka

1. Započinjanje postupka pred Ustavnim sudom se vrši podnošenjem podneska. Podnesak se podnosi Sekretarijatu Ustavnog suda u pismenom obliku. Sekretarijat odmah registruje sve podneske u registar Ustavnog suda, u skladu sa redosledom podnošenja. Podnesci moraju biti obrazloženi i istim se prilažu neophodni dokazi.

2. Sekretarijat prosleđuje po jednu kopiju podneska suprotnoj stranki i ostalim učesnicima u postupku. Suprotnoj stranki na raspolaganju stoji četrdeset (45) dana od dana prijema podneska, da Sekretarijatu podnese svoj odgovor na podnesak, sa obrazloženjem i neophodnim dokazima.

3. Sekretar prosleđuje podnesak i odgovor na istu sudiji izvestiocu koji priprema izveštaj o činjenicama, prihvatljivosti i osnovanosti podneska. Sudiju izvestioca određuje Predsednik Ustavnog suda u skladu sa procedurom koja je određena poslovníkom o radu Ustavnog suda.

4. Ukoliko podnesak ili odgovor na isti nije jasan i kompletan, sudija izvestila o tom informiše stranku i određuje rok od najviše petnaest (15) dana za razjasnjenje ili dopunu podneska. Sudija izvestilac ima pravo da zatraži dodatne dokaze, ukoliko je to neophodno radi procene prihvatljivosti i osnovanosti podneska.

5. U roku od trideset (30) dana od dana prijema podneska i odgovora na podnesak sudija izvestilac priprema izveštaj koji podnosi raspravnom veću na razmatranje. Ukoliko se odgovor na podnesak ne podnese u određenom roku ili isti u skladu sa prirodom posebnog postupka nije obavezan, sudija izvestilac priprema izveštaj samo na osnovu podneska.

6. Veće za razmatranje procenjuje prihvatljivost podneska. Veće za razmatranje se sastoji od troje sudija određenih od strane predsednika Ustavnog suda, u skladu sa procedurom koja je određena poslovníkom o radu.

7. Ukoliko veće za razmatranje jednoglasno dođe do zaključka da zahtev ne ispunjava formalne uslove za dalje vođenje postupaka i iz tog razloga nije dozvoljen, veće svim sudijama prosleđuje predlog-odluke kojim se zahtev odbija zbog neprihvatljivosti. Veće za razmatranje preuzima sve neophodne mere da se osigura dostavljanje predloga-odluke svim sudijama koji se trenutno ne nalaze na teritoriji Kosova.

8. Ukoliko u roku od deset (10) dana od dana prijema predloga-odluke, sudije koji nisu članovi veća za razmatranje ne protive ovom predlogu-odluke, onda predsednik Ustavnog suda potpisuje i objavljuje odluku kojom se odbija podnesak zbog nedostatka prihvatljivosti.

9. Ukoliko veće za razmatranje dođe do zaključka da je podnesak prihvatljiv ili ukoliko se najmanje jedan od sudija koji nije bio član veća za razmatranje protivi predlogu odluke kojom se odbija podnesak, predmet se prosleđuje sudskom veću. Sudsko meće tokom usmenog raspravljanja u potpunosti razmatra prihvatljivost i osnovanost podneska i donosi odluku na osnovu odredbi ovog zakona.

Član 23

Povlačenje stranke

Ustavni sud će doneti odluku o pitanjima koja su mu podnešena na zakonit način od strane ovlašćenih stranaka, bez obzira na povlačenje stranke iz postupka.

Član 24

Usmena rasprava

Usmenom raspravom predsedava Predsednik Ustavnog suda. Postupak usmene rasprave je regulisan Poslovníkom o radu Ustavnog suda.

Član 25 Dokazi

Administrativni postupak i razmatranje dokaza su regulisani Poslovníkom o radu Ustavnog suda.

Član 26 Saradnja sa drugim organima

Svi sudovi i javni organi Republike Kosovo su dužni da podrže rad Ustavnog suda i na zahtev istog pruže svoju saradnju.

Član 27 Privremene mere

1. Ustavni sud po službenoj dužnosti ili na zahtev stranke može doneti odluku o primeni privremenim merama u odnosu na neko pitanje koje je predmet postupka, ukoliko su te mere neophodne za otklanjanje rizika ili nepopravljive štete, ili je preuzimanje ovakvih privremenih mera u javnom interesu.
2. Trajanje privremenih mera treba biti opravdano i proporcionalno.

Član 28 Troškovi postupka

1. Stranke snose svoje troškove postupka, osim ukoliko Ustavni sud odluči drugačije.
2. Stranka koja je podnela zahteva na osnovu Člana 113, stav 7 Ustava Republike Kosovo je oslobođena obaveza placanja troškova postupka ukoliko Ustavni sud donese odluku da je podneti zahtev prihvatljiv i osnovan.

POGLAVLJE III

POSEBNI POSTUPCI

- 1. Postupak u slučaju određenom Članom 113, stav 2(1) i (2) Ustava Republike Kosovo.**

Član 29 Tačnost podneska

1. Podnesak podnešen u skladu sa članom 113, stav 2 Ustava se pokreće od jedne četvrtine (1/4) poslanika Skupštine Republike Kosovo, Predsednika Republike Kosovo, Vlade ili Ombudsmana.
2. Podnesak podnešen protiv spornog akta u skladu sa članom 113, stav 2 Ustava treba specificovati, *inter alia*, da li se čitav sporni akt ili posebni delovi istog smatraju kao oni koji nisu u skladu sa Ustavom.
3. Podnesak će specificovati sva pitanja koja se tiču neustavnosti spornog akta.

Član 30
Rok

Podnesak pokrenut u skladu sa članom 29 ovog zakona se mora podneti u roku od šest (6) meseci nakon stupanja na snagu spornog akta.

2. Postupak u slučaju određenom Članom 113, stav 3(1) Ustava Republike Kosovo

Član 31
Tačnost podneska

Podnesak pokrenut u skladu sa članom 113, stav 3(1) Ustava može podneti bilo koja ovlašćena strana u sporu ili bilo koja ovlašćena strana koja je direktno ugrožena tim sporom . Podnesak sadrži sve korisne informacije koje se tiču navodnog spora, u skladu sa proceduralnim pravilima Ustavnog suda.

Član 32
Rokovi

Podnesak pokrenut na osnovu člana 31 ovog zakona se podnosi u roku od šest (6) meseci od momenta rađanja navodnog konflikta.

3. Postupak u slučaju određenom Članom 113, tačka 3 (2) Ustava Republike Kosovo

Član 33
Tačnost podneska

Podnesak pokrenut na osnovu člana 113, stav 3, tačka 2 Ustava, može podneti Skupština Republike Kosovo, Predsednik Republike Kosovo ili Vlada. Zahtev sadrži bilo koje neophodne informacije koje se tiču navodne nesaglasnosti sa Ustavom i predloženim referendumom, kao što je i regulisano Poslovníkom o radu Ustavnog suda.

Član 34
Rok

1. Ustavni sud, u roku od 30 dana od dana podnošenja podneska, odlučuje o ustavnosti predloženog referenduma

2. Referendum, koji je predmet podnesenog podneska u skladu sa članom 33 ovog zakona, se održava samo nakon što Ustavni sud donese odluku o tome da li je predloženi referendum u skladu sa Ustavom.

4. Postupak u slučaju određenom Članom 113, stav 3 (3) Ustava Republike Kosovo

Član 35
Rok

Odluka Ustavnog suda donesena u skladu sa članom 113, stav 3, tačka 3 Ustava, se može doneti u roku od 24 sata od stupanja na snagu gore pomenute odluke.

5. Postupak u slučaju određenom Članom 113, stav 3 (4) Ustava Republike Kosovo

Član 36 Suspenzivni uticaj

Pokretanje postupka u skladu sa Članom 113, stav 3, tačka 4 Ustava ima suspenzivni uticaj. Skupština Republike Kosovo deluje na osnovu sporne izmene samo nakon što je Ustavni sud doneo odluku.

Član 37 Rok

Ustavni sud odlučuje o podnescima koje su podnele ovlašćene stranke u skladu sa članom 113, stav 3 (4) Ustava, u roku od trideset (30) dana od dana prijema podneska.

6. Postupak u slučaju Člana 113, stav 3 (5) Ustava Republike Kosovo

Član 38 Tačnost podneska

1. Podnesak podnešen u skladu sa članom 113, stav 3 (5) Ustava, *između ostalog*, sadrži i sledeće informacije:

- 1.1. opis činjenica o navodnom prekršaju;
- 1.2. konkretne odredbe ustava koje su navodno prekršene; i
- 1.3. dokaze na koje se zasniva navodno kršenje Ustava.

Član 39 Rokovi

Podnesak se treba podneti u roku od trideset (30) dana od dana iscrpljivanja ostalih pravnih sredstava.

7. Postupak koji se vodi u slučaju određenom Članom 113, stav 4 Ustava Republike Kosovo

Član 40 Tačnost podneska

Opština sa podneskom podnetim u skladu sa članom 113, stav 4 Ustava, *između ostalog*, podnosi relevantne informacije koje se tiču spornog zakona ili akta Vlade, koja odredba je navodno prekršena ili na koje odgovornosti ili opštinske prihode utiče neki zakon ili akt.

Član 41 Rokovi

Podnesak se podnosi u roku od jedne (1) godine nakon stupanja na snagu zakonske odredbe ili akta Vlade, protiv kojeg opština pokreće spor.

8. Postupak u slučaju određenom Članom 113, stav 5 Ustava Republike Kosovo

Član 42 Tačnost podneska

1. Uz podnesak podnešen u skladu sa članom 113, stav 6 Ustava, se *između ostalog*, podnose i sledeće informacije:

- 1.1. imena i potpisi svih poslanika Skupštine koji osporavaju ustavnost zakona ili odluke donesene od strane Skupštine Republike Kosovo;
- 1.2. Ustavne ili odredbe nekog akta ili zakona koje se tiču ovog zakona; i
- 1.3. dokaze na koje se zasniva spor.

Član 43 Rok

1. Zakon ili odluka usvojena od strane Skupštine Republike Kosovo se prosleđuje Predsedniku Republike Kosovo za objavljivanje nakon proteka roka određenog članom 113, stav 5 Ustava.

2. Ukoliko se neki zakon ili odluka usvojena od strane Skupštine Republike Kosovo ospori u skladu sa članom 113, stav 5 Ustava, takav zakon ili odluka se treba proslediti Predsedniku Republike Kosovo za objavljivanje u skladu sa modalitetom određenim konačnom odlukom Ustavnog suda po pitanju ovog spora.

3. Ukoliko se neki zakon ili usvojena odluka od strane Skupštine Republike Kosovo ospori u skladu sa članom 113, stav 5 ustava, Ustavni sud je dužan da, u roku od šezdeset (60) dana nakon podnošenja podneska, donese odluku o sporu.

9. Procedura u slučajevima određenim Članom 113, stav 6 Ustava Republike Kosovo

Član 44 Tačnost podneska

1. Uz podnesak podnešen u skladu sa članom 113, stav 6 Ustava, se, *između ostalog*, podnose i sledeće informacije:

- 1.1. opis činjenica o navodnom prekršaju;
- 1.2. konkretne odredbe Ustava Republike Kosovo koje je Predsednik navodno prekršio; i
- 1.3. podnošenje dokaza na koje se zasniva navod tog da je Predsednik Republike ozbiljno prekršio Ustav.

Član 45 Rokovi

Podnesak se treba podneti u roku od trideset (30) dana od dana kada je navodno kršenje ustavnosti od strane Predsednika objavljeno.

10. Postupak određen Članom 113, stav 7 Ustava Republike Kosovo

Član 46 Prihvatljivost

Ustavni sud prima i procesuirá podneske podnešene na osnovu člana 113, stava 7 Ustava Republike Kosovo, ukoliko utvrdi da su ispunjeni zakonski uslovi.

Član 47 Individualni zahtevi

1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.
2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.

Član 48 Tačnost podneska

Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.

Član 49 Rokovi

Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog.

Član 50 Povraćaj u pređašnje stanje

Ukoliko podnosilac nije bio u mogućnosti da podnese podnesak u predviđenom roku bez svoje krivice, Ustavni sud je dužan da, na osnovu podneska podnosioca, isti vrati u pređašnje stanje. Podnosilac je dužan da podnese podnesak o povraćaju u pređašnje stanje u roku od petnaest (15) dana, od dana kada je prestao razlog propustanja i ujedno je dužan da obrazloži svoj zahtev. Povraćaj u pređašnje stanje nije dozvoljen ukoliko je prošla godina ili više od dana protoka roka određenog ovim zakonom.

11. Postupak u slučaju određenom Članom 113, stav 8 Ustava Republike Kosovo

Član 51 Tačnost podneska

1. Podnesak podnešen u skladu sa članom 113, stav 8 Ustava, podnosi sud samo ukoliko se sporni zakon treba direktno primeniti u postupku koji je deo predmeta razmatranja i samo ukoliko je zakonitost spornog zakona preduslov za donošenje odluke od strane suda.

2. Podnesak treba jasno da navede odredbe zakona za koje se smatra da nisu u saglasnosti sa Ustavom.

Član 52 **Postupak pred sudom**

Nakon podnošenja podneska u skladu sa Članom 113, paragraf 8 Ustava, postupak pred redovnim sudom se prekida do donošenja odluke Ustavnog suda.

Član 53 **Odluka**

Ustavni sud donosi odluku samo o saglasnosti zakonskih odredbi sa Ustavom, a ne o ostalim činjeničnim ili pravnim pitanjima koja se tiču spora koji se vodi u nekom redovnom sudu.

12. Postupak u slučaju određenom Članom 113, stav 9 Ustava Republike Kosovo

Član 54 **Rok**

Odluka Ustavnog suda se, po mogućnosti, treba doneti šesdeset (60) dana od prijema podneska.

POGLAVLJE IV

PRELAZNE I KONAČNE ODREDBE

Član 55 **Privremeni sastav Ustavnog suda**

1. Tokom perioda određenog Članom 152 Ustava, sastav Ustavnog suda će izgledati kao što je i opisano tim članom.

2. Ništa u ovom zakonu, uključujući odredbe koje regulišu uslove podobnosti, profesionalne kvalifikacije i kompenzaciju za sudije, se ne primenjuje kako bi se osložnjavale ili na neki drugi način ograničile nadležnosti i odgovornosti nadležnih organa za imenovanje međunarodnih sudija, kao što je i određeno Ustavom Republike Kosovo i Sveobuhvatnim predlogom o rešenju statusa Kosova, od dana 26. marta 2007. Ove odgovornosti i nadležnosti će se sprovoditi u saglasnosti sa primenjivim instrumentima bez obzira na odredbe ovog Zakona.

Član 56 **Prethodni slučajevi**

Rokovi o pokretanju postupaka za koje je nadležan Ustavni sud, a koji su određeni ovim zakonom i oni koji su pokrenuti pre stupanja na snagu ovog zakona će početi da važe na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Član 57
Privremeni Sekretarijat Ustavnog suda

Osniva se privremeni sekretarijat Ustavnog suda. Privremeni Sekretarijat Ustavnog suda će raditi do početka funkcionisanja Sekretarijata Ustavnog suda kao što je i određeno članom 12 ovog zakona. Privremeni Sekretarijat radi u skladu sa primenjivim merama dok god Stalni sekretar, imenovan u skladu sa članom 12 ovog zakona, donese odluku o funkcionisanju Sekretarijata.

Član 58
Stupanje na snagu

Ovaj Zakon stupa na snagu nakon objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

Zakon br. 03/L-121
16. Decembar 2008

Proglašeno dekretom Br. DL-070-2008, dana 30.12.2008, od Predsednika Republike Kosovo, Dr.Fatmir Sejdiu.